

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Johdanto

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta.

Tausta

Ehdotetut muutokset perustuvat valtioneuvoston 19.12.2024 hyväksymään periaatepäätökseen harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan strategiaksi 2024-2027 ja harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan toimenpideohjelmaksi 2024-2027. Toimenpideohjelmaan sisältyy hanke Harmaan talouden selvitysyksikköä koskevien lakimuutosten täytäntöönpanosta.

Esitysluonnos sisältää seuraavat ehdotukset:

- Harmaan talouden selvitysyksikön toimiala laajennettaisiin myös muussa kuin organisaatiohenkilöasemassa olevien luonnollisten henkilöiden toimintaan. Selvitysyksikkö voisi jatkossa laatia ilmiöselvityksiä harmaan talouden ilmiöistä liittyen kaikkien luonnollisten henkilöiden toimintaan sekä laatia velvoitteidenhoitoselvityksiä myös sellaisista luonnollisista henkilöistä, joilla ei ole kytkentöjä organisaatioihin asemansa tai omistustensa perusteella.
- Velvoitteidenhoitoselvityksiä voitaisiin laatia viranomaisten lisäksi myös hankintalainsäädännössä määritellyille hankintayksiköinä toimiville julkisoikeudellisille laitoksille.
- Ilmiöselvitystä varten kerätyn tiedon käyttöalaa laajennettaisiin ja tietoja voitaisiin säilyttää selvitystietojärjestelmässä nykyistä pidempään.
- Esitutkintaviranomaiset voisivat jatkossa pyytää velvoitteidenhoitoselvitystä myös rikosten paljastamista varten. Lisäksi esitutkintaviranomaisten velvoitteidenhoitoselvityksen pyytämistä rajaavat erillisvaatimukset poistettaisiin.
- Harmaan talouden selvitysyksiköstä annettuun lakiin ehdotettujen muutosten johdosta olisi tarve muuttaa myös verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain, työtapaturma- ja ammattitautilain sekä työntekijän eläkelain tiedonsaantisäännöksiä sekä liikenteen palveluista annettua lakia.

Tavoitteet

Muutokset parantaisivat selvitysyksikön mahdollisuuksia tuottaa ja jakaa tietoa harmaasta taloudesta muiden viranomaisten tehtävien tueksi. Viranomaisten välinen yhteistyötä paranisi ja tietojenvaihto tehostuisi. Esityksellä siten edistettäisiin harmaan talouden torjuntaa.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön **viimeistään 18.3.2025**. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse.

Myös jakelulistan ulkopuoliset tahot voivat halutessaan antaa lausuntonsa.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet - >Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Kaikki lausuntopalvelu.fi:ssä annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelu.fi:ssä, lausunto voidaan myös toimittaa sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.vm(at)gov.fi. Lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/1193/2025.

Lausuntopalvelussa annetut lausunnot ja kirjaamoon toimitetut muiden kuin yksityishenkilöiden lausunnot julkaistaan lisäksi valtiovarainministeriön hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus VM004:00/2025). Yksityishenkilön antama lausunto julkaistaan hankesivuilla ainoastaan, jos kyseinen henkilö tätä pyytää.

VAHVA-järjestelmää käyttävien ministeriöiden tulee muistaa arkistoida vastauksensa myös VAHVA-järjestelmään tunnisteella VN/1193/2025.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön **viimeistään 18.3.2025**.

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antaa:
Erityisasiantuntija Veera Koski-Ekstén

puh. +358 50 479 3712
veera.koski-eksten(at)gov.fi

Linkit

<https://vm.fi/hanke?tunnus=VM004:00/2025> - Linkki säädösvalmisteluhankkeen hankesivuille

<https://vm.fi/sv/projekt?tunnus=VM004:00/2025> - Länk till projektsidor för lagberedningsprojektet

Liitteet:

[Luonnos HE eduskunnalle laeiksi Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta_.pdf](#)

[Utkast RP huvudsakliga innehåll och lagförslag.pdf](#)

Jakelu:

Akava ry
Business Finland
Elinkeinoelämän keskusliitto
ELY-keskusten kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA-keskus)
Eläketurvakeskus
Energiavirasto
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Finanssivalvonta
Hansel Oy
Harmaan talouden selvitysyksikkö
Keskuskauppakamari
Keskusrikospoliisi
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Konkurssiasiamiehen toimisto
Liikenne- ja viestintäministeriö
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
Maa- ja metsätalousministeriö
Maahanmuuttovirasto
Oikeusministeriö
Oikeusrekisterikeskus
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Patentti- ja rekisterihallitus
Poliisihallitus
Puolustusministeriö
Puolustusvoimat
Rahanpesun selvittelykeskus
Rajavartiolaitos
Ruokavirasto

Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira
Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA)
Sosiaali- ja terveysministeriö
STTK ry
Suojelupoliisi
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Tapaturmavakuutuskeskus
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Tulli
Tuomioistuinvirasto
Työ- ja elinkeinoministeriö
Työllisyysrahasto
Ulkoministeriö
Ulosottolaitos
Valtiokonttori
Verohallinto
Veronmaksajain keskusliitto
Ympäristöministeriö

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Koski-Ekstén Veera
Valtiovarainministeriö

Koski-Ekstén Veera
Valtiovarainministeriö